

Llicenciatura en Ciències religioses

Teologia protestant dels segles XIX i XX

- **Titulació:** Llicenciatura en Ciències Religioses
- **Modalitat:** Iscreb Presencial
- **Semestre:** 1r | **ECTS:** 5 | **Hores de classe setmanals:** 3
- **Àrea:** Diàleg | **Període lectiu:** 1r semestre
- **Professorat:** [Llic. Samuel Fabra i Mestre](#) | **Llengua:** Català

Justificació

Un coneixement de la teologia cristiana sembla demanar també fer una atenció especial als principals intents portats a terme pel pensament cristià per tal de poder mantenir un diàleg viu i profitós amb la cultura de l'entorn. La teologia protestant dels segles XIX i XX ha passat a la història com un intent seriós i continuat per tal de repensar el Cristianisme en la nova situació creada per la Il·lustració, les Guerres napoleòniques i l'Idealisme alemany. Bona part de la teologia protestant, sobretot la elaborada en terreny alemany, es va mostrar molt atenta als grans canvis culturals i socials que s'havien i s'anaven produint en el terreny europeu. La finalitat de l'assignatura és obrir pas als grans pensadors cristians d'aquest període que més sobresurten en aquest intent de repensar el Cristianisme assumint els reptes que per a la teologia significava aquest nou món que s'anava configurant.

Requisits i orientacions prèvies

Tenir aprovat tot el cicle de Batxillerat en Ciències Religioses

Competències i Objectius

1. Tenir un bon domini d'un camp d'especialització de la seva disciplina a nivell avançat. Estar familiaritzat amb les darreres teories, interpretacions, mètodes i tècniques.
2. Tenir competència en les tècniques d'investigació independent i ser capaç d'interpretar-los.
3. Fonamentar i aplicar models operatius de diàleg intercultural i interreligiós respectuosos amb la singularitat de les tradicions espirituals.
4. Identificar i interpretar els diferents models epistemològics proposats per les Ciències de la Religió i la Teologia a les diferents tradicions espirituals.

1 Conèixer les causes culturals i socials que porten la teologia protestant dels segles XIX i XX a unes noves

formulacions.

2. Conèixer les principals reaccions que es produïren en el si de la teologia protestant a cada nou moment cultural i social que tingué lloc durant els segles XIX i XX.
3. Conèixer els autors més destacats en aquest procés i saber donar raó de les línies de força dels principals nous pensadors de la teologia de cada període.
4. Descobrir alguns dels elements fonamentals del diàleg entre fe i cultura i els diferents intents de resposta que se'ls hi ha donat.
5. Constatar i avaluar el valor "limitat" i passatger d'un sistema teològic determinat que, ben aviat, serà substituït per un altre.
6. Aprendre a apreciar les dificultats, però també els fruits d'una teologia ben argumentada i exposada correctament tant a nivell acadèmic com cultural.
7. Oferir pistes per uns judicis més oberts i amplis a l'hora de moure's pels àmbits de la teologia catòlica tradicional.
8. Descobrir com unes corrents teològiques ja superades influeixen en el nostre pensament actual.
9. Situar-se culturalment i teològicament en el món del pensament dels dos darrers segles de la nostra història.

Continguts

1. Introducció:

1. Justificació de l'assignatura.
2. Escenari cultural a començaments del segle XIX.
3. Primeres reaccions de la teologia protestant.

2. Dos grans renovadors del pensament cristià:

1. Fr. D. E. Schleiermacher.
2. Sören Kierkegaard.

3. Moviments i escoles de teologia després de Schleiermacher (1815-1850):

1. Nou esperit cultural i reacció del pensament cristià.
2. La teologia confessional.
3. La teologia especulativa i liberal.
4. La teologia de mediació.

4. La teologia protestant a Alemanya a la segona meitat del segle XIX:
Situació històrico-cultural entre 1830 i 1890.

1. Albrecht Ritschl i la seva escola.
2. Representants de la teologia crítica: P. Lagarde i F. Overbeck.

Desenvolupament de les teologies "positives".

1. Teologia de la Història de les religions.
2. Psicologia de la religió.
3. Filosofia de la religió.
4. Els "Socials religiosos": Kutter i Ragaz.

5. Primera Guerra mundial i nova orientació teològica:

1. El Renaixement luterà i el luteranisme jove.
2. Teologia i Nacionalisme.
3. Inicis de la Teologia dialèctica i la "Dogmàtica eclesial de K. Barth.
4. Altres corrents i mètodes teològics dels "Anys vint".

6. La teologia protestant després de la Segona Guerra mundial:

Primers passos i reaccions de la teologia protestant

1. Teologia de la paradoxa positiva
2. Teologia hermenèutica
3. Teologia i secularització

Nous dinamismes de la teologia

1. La dimensió històrico-antropològica de la teologia
2. Impacte del concili Vaticà II i la teologia ecumènica
3. La revelació com història. Història i teologia.

Metodologia i Avaluació

En les classes:

s'exposaren les línies fonamentals de cadascun dels temes del programa 30%,
es comentaran alguns textos originals d'alguns dels autors presentats 5%,
es potenciarà el diàleg amb els alumnes en vistes a una millor comprensió del tema i del moment històric que es vagi exposant. 5%.

Fora de la classe:

Estudi personal 40%,
Comentari de textos 15%,
Lectures personals 5%.

1. Es valorarà l'assistència a classe i la participació activa de l'alumne: 10%.
2. Durant el curs l'alumne haurà d'elaborar un treball sobre alguns dels temes tractats, exposar-lo breument a classe i lliurar-lo per escrit al professor: 20%.
3. Al final del curs l'alumne comprovarà el seguiment de l'assignatura a través d'un examen escrit que serà avaluat pel mateix professor: 70%.

Bibliografia

- - E. VILANOVA, *Hisotira de la teologia cristiana*. Vol III. *Segles XVIII, XIX i XX* (Col·lectània Sant Pacià XL), Barcelona: Facultat de Teologia de Catalunya - Herder 1989, 786 pp.
- - L. PERRIRAZ, *Histoire de la Théologie protestante au XIXème siècle*, Neuchatel, 3 vols., 1949-1956.
- - R. Gibellini, *La teologia del siglo xx* (Presencia teológica 94), Santander: Sal Terrae 1998, 630 pp.
- - R. Winling, *La teología del siglo xx. La teología contemporánea (1945-1980)*, Salamnca: Sígueme 1987, 370 pp.
- - J. Bosch, *Diccionario de teólogos/as contemporáneos*, Burgos: Monte Carmelo 2004, 1014 pp
- - P. LLUIS FONT (coord.), *Història del pensament cristià. Quaranta figures*, Proa 2002, 1176 pp.